

ERHVERVSJURA

Webadresser er personoplysninger

EU-RET: I en sag fra Tyskland om såkaldte dynamiske IP-adresser, der skifter, hver gang man tilslutter sig internettet, har EU-Domstolen fastslået, at denne type webadresser udgør personoplysninger. Det forudsættes, at man lovligt kan finde frem til oplysninger til at identificere brugeren af adressen.



HANS SØNDERBY CHRISTENSEN
advokat,
Sønderby Legal,
specialiseret i EU-ret

finans@finans.dk



PATRICK GOERGEN
advokat, Etude Goergen,
specialiseret i EU-ret

finans@finans.dk

EU-Domstolen har for nylig fastslået, hvornår der er tale om en personoplysning, således at behandling af disse oplysninger kun lovligt kan foretages, hvis der er indhentet samtykke, eller hvis behandleren har et legitimt formål. I denne konkrete sag var der tale om en personoplysning, eftersom hjemmesideudbyderen rådede over lovlige midler til at fastslå brugerens identitet.

Sagen opstod, da en udbyder af tyske forbundsinstitutioners hjemmesider foretog en registrering af alle søgninger. Af registreringerne fremgik, hvad der var blevet søgt på, tidspunktet herfor, den overførte datamængde, om søgningen lykkedes og IP-adressen på computeren, der blev søgt fra. Baggrunden for registreringen var, at man ønskede at beskytte hjemmesiderne mod angreb, samt gøre det muligt at forfølge disse straffetretligt.

Området er reguleret af direktivet om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger. Direktivet sætter begrænsninger for, hvordan man kan behandle personoplysninger. Ved personoplysninger forstås i denne sammenhæng enhver form for information om en identificeret person eller en person, som direkte eller indirekte kan identificeres. Direktivet er blevet inkorporeret i national lovgivning, og for Danmarks vedkommende er det sket ved Persondataloven.

Et af de elementer, der gør sagen interessant, er, at der i denne sag var tale om dynamiske IP-adresser, modsat statiske IP-adresser. Disse dynamiske IP-adresser er karakteriseret ved, at de skifter, for hver gang man tilslutter sig internettet. Man kan således kun spore indehaveren af den konkrete IP-adresse, hvis man får adgang til dennes internetudbyder, eftersom man i dennes systemer kan klarlægge identiteten ud fra IP-adressen og tidspunktet. Spørgsmålet var således, om der forelå en personoplysning i direktivets forstand,

eftersom Forbundsrepublikken alene kunne få kendskab til hans identitet, såfremt de fik adgang til hans internetudbyders oplysninger.

En borger anlagde på denne baggrund sag ved de tyske forvaltningsdomstole, da han mente, at dette måtte være omfattet af direktivets anvendelsesområde. I første instans blev Forbundsrepublikken frifundet, hvorefter sagen blev indbragt for Appeldomstolen.

Her fandt man grundlag for delvist at ændre afgørelsen. Denne instans pålagde Forbundsrepublikken, at den ikke måtte gemme IP-adresserne sammen med datoen for søgningen, såfremt borgeren har afsløret sin identitet under søgningen, medmindre dette var nødvendigt for at genoprette systemet. Appeldomstolen fastslår således, at der alene foreligger en personoplysning, såfremt brugeren af IP-adressen har afsløret sin identitet. De mente derimod ikke, at det kunne kvalificeres som en personoplysning, når alene internetudbyderen kunne identificere brugeren bag.

Både borgeren og Forbundsrepublikken ankede denne afgørelse til forbundsdomstolen, som valgte at forelægge spørgsmålet for EU-Domstolen. Baggrunden herfor var, at der var uenighed, om man skulle anvende et objektive eller relativt kriterium, i afgørelsen af om

en person er identificerbar. Ved anvendelsen af et objektive kriterium ville der således være tale om personoplysninger, også selvom det kun er en udenforstående, der har mulighed for at identificere personen. Anvender man derimod et relativt kriterium, foreligger der ikke en personoplysning, eftersom organet, som har registreret oplysningerne, ikke selv har mulighed for at identificere personen ud fra disse oplysninger.

Domstolen fastslår i denne forbindelse, at en dynamisk IP-adresse ikke i sig selv udgør en personoplysning, eftersom denne ikke direkte afslører identiteten på den fysiske person, da de skifter ved hver tilslutning til internettet. Spørgsmålet er, om det faktisk, at brugerens internetudbyder sidder inde med oplysninger, der kan identificere denne, er tilstrækkeligt til, at det kan kvalificeres som en personoplysning.

Direktivet fastslår, at man ved vurderingen af, om en person er identificerbar, ikke alene omfatter personer, der direkte kan identificeres, men også indirekte. Dette medfører, at en oplysning kan kvalificeres som en personoplysning, selvom denne oplysning ikke i sig selv er tilstrækkelig til at identificere den pågældende person. Når man skal afgøre, om en person er identificerbar, skal man tage alle de hjælpemidler i brug, som

med rimelighed kan tænkes bragt i anvendelse for at identificere denne person, både af hjemmesideudbyderen og enhver anden. Det er således ikke et krav, at alle oplysningerne til at identificere en bruger befinder sig ved den samme person.

Det må imidlertid afgøres, om muligheden for at kombinere den dynamiske IP-adresse med den viden, som en tredjemand har, udgør et hjælpemiddel, som med rimelighed kan bringes i anvendelse. Dette er ikke tilfældet, hvis det er forbudt eller i praksis ikke gennemførligt for andre at komme i besiddelse af oplysningerne.

Lovgivningen i Tyskland tillader ikke, at internetudbyderen deler disse oplysninger med udbyderen af hjemmesiderne. Hjemmesideudbyderen har dog mulighed for at omgå dette, såfremt siden er under angreb. Grunden hertil er, at man i sådanne situationer kan henvende sig til den kompetente myndighed for at opnå disse oplysninger.

Eftersom hjemmesideudbyderen lovligt kan komme i besiddelse af de nødvendige oplysninger til at identificere brugen af en dynamisk IP-adresse, fastslår Domstolen, at der foreligger en personoplysning i direktivets forstand.

Ud over dette spørgsmål indbragte forbundsdomstolen også et andet spørgsmål. Baggrunden herfor var, at Forbundsrepublikken Tysk-

”

Når man skal afgøre, om en person er identificerbar, skal man tage alle de hjælpemidler i brug, som med rimelighed kan tænkes bragt i anvendelse for at identificere denne person.

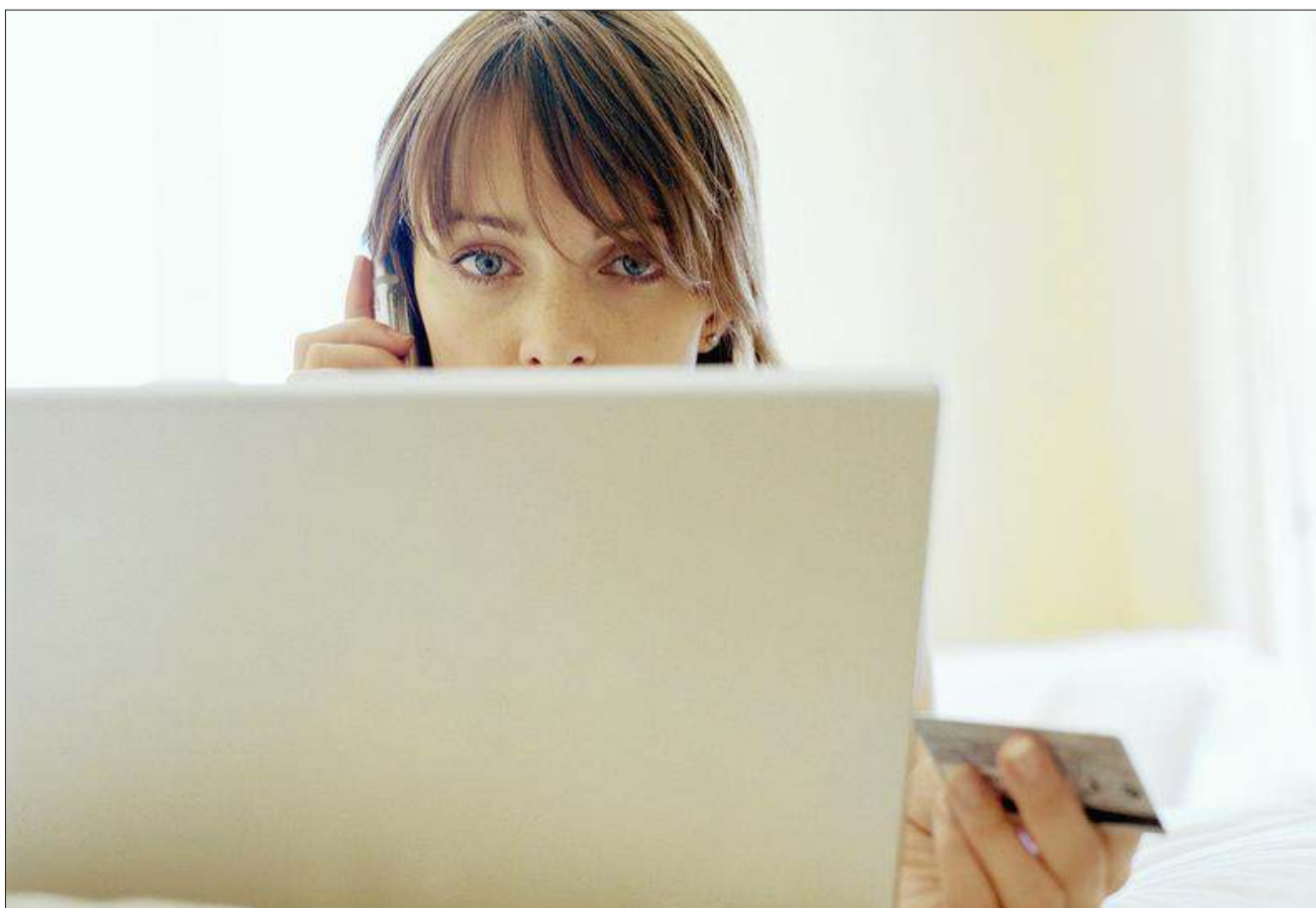
land havde en regel om, at en hjemmesideudbyder kun måtte indsamle og anvende personoplysninger uden samtykke, såfremt dette var nødvendigt for at kunne give personen adgang til mediet. Spørgsmålet var således, om dette var i overensstemmelse med direktivet, eftersom dette giver udbyderen af mediet adgang til at behandle oplysningerne, hvis det er nødvendigt for at kunne forfølge en legitim interesse. Og at der ikke er grundlæggende rettigheder, der taler imod en sådan behandling.

Domstolen fastslog herefter, at den tyske regel har et mere restriktivt indhold end direktivet. Man har således ikke fra lovgivningsmagtens side mulighed for definitivt at foreskrive resultatet af afvejningen af de modstående rettigheder og interesser uden at tillade et anderledes resultat som følge af særlige omstændigheder i konkrete tilfælde.

Dommen er interessant, eftersom den udtaler sig om hjemmesideudbyderes lovlige registrering og behandling af brugernes oplysninger, samt hvornår disse skal betragtes som personoplysninger, med de forpligtelser som dette medfører.

I en tid da flere og flere funktioner flytter over i den digitale verden, er det således vigtigt at få fastslået, hvilke rettigheder og forpligtelser der påhviler udbyderen af en hjemmeside.

Denne artikel om aktuel EU-ret, som bringes i Jyllands-Posten, udarbejdes af advokaterne Hans Sønderby Christensen (H), Sønderby Legal, og advokat Patrick Goergen, Etude Goergen, begge specialiserede inden for området.



En ny dom fastslår, at såkaldt flydende IP-adresser på internettet kan være personlige data, hvis man kan finde frem til brugeren ved at opnå yderligere oplysninger på lovlig vis.

Modelfoto: Fancy